

Selostus Louhisaaren kartanolinnassa vuoden 1965 aikana suoritetuista töistä.

I kerros.

Huone 13. Tutkittiin huoneeseen 15 johtaneen oven paikka ja avattiin se osaksi h. 13 puolelta.

Huone 15. Holvin öljymaalipinta saatiin hakatuksi loppuun.

II kerros.

Huone 19. Otettiin näkyviin huoneen alkuperäinen palkkikatto purkamalla 1700-luvulla (mahdollisesti 1792) tehty kipsikatto. Katon valkoisen värin ja naulausjälkien konservointi jätettiin seuraavaan työkauteen. Seinistä poistettiin myöhemmät öljyvärikerrokset ja 1700-luvun rappauspinta otettiin esiin ja hierrettiin kalkkilaastilla uudestaan sekä maalattiin kalkkivärillä valkoisenharmaaksi. Puinen rokokootyylinen rintapaneeli oli yhdistelemällä koottu vanhoista ja sijoitettu tällaisena tähän huoneeseen ilmeisesti vasta 1900-luvun alussa. Näkyvissä olleen tammioottrauksen alta otettiin esille alkuperäiset värijäännökset, tummanharmaa muualla paitsi ikkunakomeroitten kohdalla, jossa alinna oli vihreänharmaa. Paneelien lopullinen maalaaminen jätettiin seuraavaan työkauteen. Lattiasta irroitettiin parkettiruudutettu korkkimatto. Alta paljastunut lankkupermanto oli huonossa kunnossa ja suurelta osalta kapealla laudalla paikattu. Vähäistä värifragmenteista päätellen permanto on jo verraten varhaisessa vaiheessa ollut maalattu. Päätös sen lopullisesta käsittelystä lykättiin tuonnemmaksi. Ovista ja niiden pielilistoista otettiin alkuperäinen väripinta esiin.

Huoneen lounaisseinää tutkittaessa todettiin, että seinään oli ilmeisesti 1760-luvulla murrettu, 2,60 m leveä ja laesta 2,75 m korkea, matalalla segmenttikaarella holvattu aukko, jonka kautta huon 20 liittyi alkovina huoneeseen 19. (Vrt. aukosta tehty mitauspiirustus). Aukon umpeenmuuraamisesta mainitaan v. 1792 töiden yhteydessä.

Huoneen luoteisseinässä todettiin, että koillista, huoneeseen 27 johtavaa oviaukkoa on siirretty alkuperäiseltä paikaltaan nykyi-

selle paikalleen aivan seinän viereen. Aukon lounaispieltä oli siirretty 65 cm. (Vrt. mittauspiirustus).

Huone 20. Huoneen seinät maalattiin ennen restaurointia esillä olleen seinävärin alta esille otetun vihreän seinävärin mukaisesti ja draperiamaalaus konservoitiin. Ovien ja ikkunoiden valkoinen maalaus uusittiin. Valkaistun holvin koristemaalaukset korjattiin. Permannon maalaus entistettiin 1800-luvun asuun, jossa harmaata keskiosaa kehystä tummanharmaa reunamaalaus. Restauroinnin jälkeen huoneen asu vastaa uusklassillista vaihetta, jossa ainekset enimmäkseen lienevät peräisin 1800-luvun alkupuolelta.

Huone 21. Seinien rappaus korjattiin, mutta maalaus jätettiin seuraavaan työkauteen. Kierreportaaseen johtavan oviaukon alkuperäisen koon selvittämiseksi hakattiin sen pieliä ja todettiin, että oviaukko on alunperin ollut 65 cm levyinen. Ovea on levennetty kaakkoispieltä siirtämällä. Aukon päällä on segmenttituki-kaari. (Vrt. mittauspiirustus).

Huone 22. Huoneen restaurointi aloitettiin poistamalla katossa ollut nuorin laastikerros ja siihen liittyvä koristemaalauks. Seinissä tehtiin tutkimuksia vanhempien värikerrosten selvittämiseksi. Kaakkoisseinän keskivaiheilta löydettiin merkkejä (mm. vanhan savuhormin paikka) tässä alunperin sijainneesta uunista. Permannosta poistettiin parkettikuviomaalaus. Ikkunapaneeleja puhdistettiin irtoavista värikerroksista.

Huone 23. ikkuna- ja ovikomeron paneeleista ja ovista ja pielilistoista poistettiin myöhemmät värikerrokset alkuperäisen sinisen värin esillesaamiseksi.

Huone 24. Huoneen restaurointi saatiin loppuun suoritetuksi. Katto maalattiin valkoiseksi ja kattolistaan liittyvä maalattu rokokoo-ornamentti konservoitiin, samoin kattolistan maalattu marmorointi. Fragmentteina esiin saatu uusrokokoityylinen samettipaperinen friisinauha irroitettiin kattolistan alapuolelta. Lounais- ja luoteisseinien uusklassillinen šablonimaalaus konservoitiin. Koillis- ja kaakkoisseinien rappauspinta korjattiin ja maalattiin siniharmaiksi. Ikkuna- ja ovikomeron panelointi konservoitiin alkuperäiseen vihreänharmaaseen sävyynsä. Peilinkehysten profiilit

kullattiin. Permanto maalattiin samoin kuin huoneessa 20. Restauroituna huone vastaa pääosaltaan v. 1792 asua seinien ja mahdollisesti myös lattian käsittelyä lukuunottamatta.

Huone 25. Seinien rappauspinta korjattiin ja seinät maalattiin harmaansinisiksi. Tavoitteena oli Mannerheimien aikainen 1880-luvun asu. Lattiasta poistettiin irtoava väri.

III kerros.

Huone 35. Maalattiin uudet huoneisiin 32 ja 34 johtavat ovet vanhan, ullakolle johtavan oven mukaisesti. Ullakolle johtavan, osaksi uusitun oven maalaus korjattiin. Kattopalkkien viistettyihin särmiin maalattiin punaiset raidat.

III kerroksen ikkunoiden sisämaalaus saatiin päätökseen. Huoneiden 32, 34 ja 35 ikkunat maalattiin tummanruskeiksi ja huoneissa 29, 31 ja 33 siniharmaiksi.

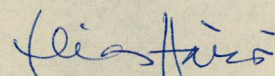
Päärakennuksen katolla savupiiput rapattiin ja varustettiin kuparipeltikauluksella.

Pihalla tehtiin pienehkö koekaivaus pihaa rajoittaneen kiviaidan paikan toteamiseksi. (Vrt. matkaselostus 6-7/10 -65, Sinisalo/Härö).

Vuoden aikana valmistui Turun ja Porin Lääninrakennustoimiston teettämä dipl. ins. Rosbergin laatima lämmityssuunnitelma ja insinööri-toimisto Matti Lepän laatima sähkötyösuunnitelma. Historiallisen osaston puolesta teki arkkitehti Maija Kairamo alustavan suunnitelman päärakennuksen I kerrokseen sijoitettavasta kahvilasta. Puutarha-arkkitehti J. Jännes teki suunnitelman kartanolinnan ja Askaisten kirkon välisen puistotien puuistutusten uusimiseksi. Myös koko kartanoalueen puistosuunnitelman laatiminen saatiin alulle.

Konservointitöiden osalta vrt. erikseen olevaa konservaattori Veikko Kiljusen työselostusta.

Helsingissä helmikuun 22 päivänä 1966.

Elias Härö